

Stockholms universitet
Rektor

Luntnakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Mikael Herjevik
08-5630 8727
mikael.herjevik@hsv.se
BESLUT

2012-08-27
Reg.nr 31-795-12

Anmälan mot Stockholms universitet gällande en kurs i turkiska

Högskoleverket kritiserar universitetet för vissa brister i samband med en kurs i turkiska.

Anmälan

NN har anmält Stockholms universitet till Högskoleverket och anfört bl.a. följande.

Anmälan gäller kursen *Turkiska – Introduktionskurs 1*, 15 högskolepoäng, vid institutionen för orientaliska språk vid Stockholms universitet. Kursen består bl.a. av delkursen *Turkiska realia 1*, 3 högskolepoäng. På grund av svårigheter att hitta en undervisande lärare till delkursen i realia slogs detta moment ihop med *Turkiska realia 2*, vilken är en delkurs i en annan kurs: *Turkiska – Introduktionskurs 2*, 15 högskolepoäng.

Sammanläggningen medförde en hel del problem för de studenter som läste *Turkiska – Introduktionskurs 1*. Kursen avslutades formellt sett den 4 november 2011. Det första undervisningstillfället i realia ägde enligt schema rum den 3 november 2011 och det sista undervisningstillfället den 12 januari 2012, det vill säga två månader efter att kursen var slut. När kursen startade var varken examinationsform eller examinationsdatum för delkursen bestämt. Den 6 december 2011 föreslår kursadministratören att studenterna ska enas om ett datum för slutexamination. Enligt ”Föreskrifter för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Stockholms universitet” ska tider för prov och omprov finnas tillgängligt senast en månad före kursstart. I kursplanen anges att examinationsformerna finns i kursbeskrivningen. I kursbeskrivningen står dock enbart: ”Examination: hemuppgift/salsskrivning meddelas senare”. Salstentamen av realiamomentet gavs slutligen den 9 januari 2012, två månader efter att kursen avslutats.

Turkiska – Introduktionskurs 1 gavs under höstterminen 2011 dels som dagkurs (heltid), dels som kvällskurs (deltid). Även realiamomenten inom dessa kurser slogs ihop, vilket fick till följd att all undervisning utom ett undervisningstillfälle förlades till kvällstid (kl 18–20). Det är inte acceptabelt att studenter som är antagna till en dagtidskurs förväntas delta i undervisning på kvällstid. Även examinationen av kursen skedde på kvällstid.

De studenter som enbart läste Turkiska – Introduktionskurs 1 och inte gick vidare till Turkiska – Introduktionskurs 2 uteslöts från all information om examinationen då information enbart gavs muntligt vid undervisningstillfällena under Introduktionskurs 2. Överhuvudtaget var det svårt att särskilja vilken undervisning samt vilket kursmaterial som hörde till vilken kurs. En kursbok anges i kursbeskrivningen som tillhörande Introduktionskurs 1 men visade sig enbart vara aktuell för Introduktionskurs 2.

Vidare meddelades tentamensresultaten den 24 januari 2012. Omtentamen var den 30 januari 2012 vilket inte gav studenterna tillräcklig tid för förberedelse.

Universitetets yttrande

Anmälan har remitterats till Stockholms universitet för yttrande. Universitetet har genom studierektorn Y vid Institutionen för orientaliska språk anfört följande.

I början av höstterminen 2011 gick information ut till de på Turkiska – Introduktionskurs 1 registrerade studenterna att delkursen Turkiska realia skulle inledas i november månad. Det kommunicerades även att examinationsformen var en salsskrivning vilken skulle äga rum i slutet av terminen, exakt datum skulle meddelas senare. Samtliga övriga datum som avsåg övriga delkurser tillkännagavs muntligt av läraren i samband med kursstart, liksom undervisningstillfällena för realiadelkursen. Studenterna erhöll även denna information i kursbeskrivningen.

När det för den kursansvariga läraren stod klart att samtliga aktiva studenter, inklusive NN, inom Turkiska – Introduktionskurs 1 också ville fortsätta med Turkiska – Introduktionskurs 2 bedömdes att det för delkurserna realia förelåg samordningsmöjligheter, både vad avser undervisning som examination. Examinationerna för delkurserna Turkisk realia 1 respektive 2 arrangerades således vid ett och samma tillfälle.

Utöver kursbeskrivningen erhöll studenterna i Turkisk realia 1 och Turkisk realia 2 detaljerade litteraturlistor för referens- och kurslitteratur. Beträffande kurslitteraturen hade den kursansvarige läraren upprepade kontakter med NN.

Vad beträffar examinationsdatum försökte institutionen jämka ihop ett datum som skulle passa med gruppernas övriga examinationstillfällen inom kursen. NN lät emellertid så sent som den 12 december 2011 via e-post meddela sitt avhopp från Introduktionskurs 2. Hade NN kommunicerat sin ändrade avsikt att enbart läsa Introduktionskurs 1 hade institutionen kunnat finna en lösning för att tillgodose hennes särskilda behov.

Universitetet har avslutningsvis anfört att Turkiska – Introduktionskurs 1 respektive 2 framöver inte kommer att ges av institutionen.

Högskoleverkets bedömning

Av 6 kap. 14 och 15 §§ högskoleförordningen (1993:100) framgår följande. För en kurs skall det finnas en kursplan. I kursplanen ska följande anges: kursens nivå, antal högskolepoäng, mål, krav på särskild behörighet, formerna för bedömning av studenternas prestationer och de övriga föreskrifter som behövs.

I kursplanerna för såväl Turkiska – Introduktionskurs 1 som Turkiska – Introduktionskurs 2 anges följande under rubriken *Kunskapskontroll och examination*: ”Delkurserna examineras vanligen genom skriftliga prov, men andra examinationsformer kan förekomma. Examinationsformerna anpassas till respektive delkurs lärandemål, gruppstorlek m.m. och finns för varje delkurs den innevarande terminen angivna i den kursbeskrivning som delas ut vid kursstart.”

Högskoleverket konstaterar att bestämmelser i kursplaner är föreskrifter i den mening som avses i 8 kap. regeringsformen, dvs. regler som är generellt tillämpbara och bindande för såväl universitet och högskolor som studenter. Regler i kursplaner har bl.a. till syfte att informera studenten om vad som gäller för en särskild kurs. Det är därför viktigt att kursplaner är tydliga.

När det gäller de aktuella kursplanerna finner Högskoleverket att formerna för bedömning av studenternas prestationer är för otydligt angivna, eftersom planerna inte ger ett tillräckligt preciserat besked om hur examinationen ska gå till. Att som i det aktuella fallet hänvisa till ett annat dokument (kursbeskrivningen) när det gäller examinationen räcker inte. Om kurserna ska anordnas i framtiden förutsätter Högskoleverket att kursplanerna förtydligas när det gäller formerna för examinationen.

Som NN har påpekat framgår det av universitetets egna bestämmelser för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (fastställda av rektor den 16 december 2010 och publicerade på universitetets webbplats) att bl.a. uppgift om tider för prov och omprov ska finnas tillgänglig, även på kursens hemsida, senast en månad *före* kursstart. Av universitetets yttrande framgår att så inte har skett. Institutionen har således inte följt universitetets egna bestämmelser på området.

NN har även påtalat att tentamensresultaten meddelades den 24 januari 2012 och att datum för omtentamen var redan den 30 januari. Uppgifterna har inte bestritts av universitetet. Enligt Högskoleverkets uppfattning riskerar en sådan kort tidsfrist mellan tentamensresultat och omprov att skapa onödiga olägenheter för studenterna. Det är därför inte ett acceptabelt förfarande (jfr Rättssäker examination – andra omarbetade upplagan, Högskoleverkets rapport 2008:36 R, sid. 53-54).

NN har även ifrågasatt varför undervisningen på delkursen i realia förlagts till kvällstid trots att hon antagits till en dagkurs. Enligt kursbeskrivningen har delkursens fem undervisningstillfällen förlagts till kvällstid (kl 18–20). Högskoleverket anser att studenter som har antagits till en dagkurs normalt bör kunna förvänta sig att undervisningen sker på dagtid. I det aktuella ärendet har det inte framkommit någon godtagbar förklaring till varför institutionen har förlagt undervisningen på delkursen till kvällstid.

Vad NN i övrigt har anfört föranleder inte något uttalande av Högskoleverket.

Högskoleverket finner sammanfattningsvis att universitetet ska kritiseras för de redovisade bristerna. Verket förutsätter att bristerna inte upprepas om den aktuella utbildningen anordnas i framtiden.

Med dessa besked avslutas ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Christian Sjöstrand efter föredragning av verksjuristen Mikael Herjevik.

Christian Sjöstrand

Mikael Herjevik

Kopia till:
NN